

Guicciardinum Florentinum in primis, qui quanquam suis nonnihil aliquando blanditur, qui fere omnium scriptorum mos est, tamen inter Italos proxime ad veritatem accedere mihi videtur. Nec omittendum est, quod mendaciorum suorum confcius Sabellicus identidem addit: ut quidam tradunt, iis accedo qui ajunt, & alia ejusdem notae: quasi incertos rumores, non rem uti gesta est narrandam susceperit: gesta autem in Venetorum finibus fuit illo ipso tempore, quo historiam suam ille scripsit: quae si homini Veneto ignota est, quae illi in caeteris ab ejus cognitione, & tempore & loco remotis fides adhibenda est?

Eae vero Novocomensis & Metensis Episcoporum accusationes non prohibuere, quo minus *Enneades* ab orbe literato plurimam laudem reportarent, ut indicant iteratae ipsarum editiones quas infra recensebimus, non minus quam alia tria scriptorum aliorum opera ejusdem notae: hoc est Blondi Foroliviensis *Decades*, Fr. Jacobi-Philippi Bergomatis *Chronicarum Supplementum*, & Raphaelis Volaterrani *Commentarii urbani*; propterea quod sunt veluti universales bibliothecae. Anno M. D. XV. Joannes Kustuert Veissenstattensis edidit *Hebreorum historiam*, quam se excerptisse profitetur ex elegantissimis Marci Antonii Sabellici, oratoris & historici clarissimi *Enneadibus*. Ibi nuncupatoria ad juvenem Federicum, Saxoniae Principem, epistola data est Dresdae XVI. kal. martias anni M. D. XIII. In fronte voluminis illa perleguntur: *Historia Hebreorum ex elegantissimis Marci Antonii Sabellici Enneadibus excerpta, ejus gentis ritus, leges & gesta ab orbe condito ad Jesu Christi tempora (sunt haec omnia in libris bibliacis, & Josepho uberrime comprehensa) succincte completens; in septem est partita libros, qui singuli suis quoque capitibus distincti, capitulum brevibus argumentis sunt elucidati, & ad laudem Dei impressi. Imprimendam curavit Ludovicus Harnkem Basileae, per Adam de Langendorff, 1515. in fol. Opus haud absimile sumpsit prae manibus Gulielmus Nicolsius, homo Anglus literis excultissimus, excusum Londini apud Gulielmum Taylor, 1711. in 12. cum illa epigraphe: Historia sacrae libri VII. in quibus narrantur res gestae veterum Patriarcharum Judaeorum & Christianorum a prima mundi origine usque ad excidium Hierosolymitanum. Nicolsius ubi lectorem alloquitur, asserit hoc suum rerum gestarum veterum Patriarcharum breviarium e Sabellici *Enneadibus* desumptum esse, quem perhonorifice nominat. Alius etiam trans Alpes vir literatus, labores suos *Enneadibus* illustrandis impendit: opus vero Lipsiae asservatur in Paullina bibliotheca (a). Fuit hic Gaspar Bornerus, qui accuratissime duobus tomis complexus est *Indices locorum, hominum & rerum in Enneadibus Sabellici occurrentium*.*

(a) Foller. Catal. codic. mss. Biblioth. Paullin. Lips. sumtib. Jo. Frid. Glendtsch, 1686 in 12. p. 313.

(b) Sabell. Epist. lib. IX.

(c) *Ibid.*

Eodem anno M. CCCC. LXXXVIII. Sabellici opera excusum est *Romanae historiae compendium, seu Vitae Caesarum ab obitu Gordiani junioris ad Justinii III. exsilium, auctore Pomponio Laeto, olim ejus magistro, qui anno superiore Coccii judicio & amori opus idem imprimendum commendarat. In meis Caesaribus (Laetus ad Sabellicum (b) scribit) utere judicio tuo, tuaque lima castigatissima, qua nihil accuratius nostra novit aetas: non repugno; sed acquiesco ingenio exercitatissimo, exactissimoque. Corrige igitur: emenda; subeasque officium non lectoris, sed auctoris: putaque libellum a te amicissimo publicari, qui diligentia veteres provocas. Rescripsit (c) cum opusculi laude Sabellicus, fecitque ut non multo post prodiret e praelo accuratissimo Bernardini de Vitalibus in 4. addita ad*

Mar-